

سازمان سنجش و ارزشیابی
معاونت آموزش
تهران، خیابان ولیعصر

امتحانات متمرکز عمومی نیمسال اول ۱۴۰۱-۱۴۰۰

ساعت برگزاری: ۸:۴۰ صبح | نمره: ۱۵ | مدت پانجمین: ۹۰ دقیقه

شماره یا نام مصحح اول	نمره بر عدد	نمره بر حرف
شماره یا نام مصحح دوم	نمره بر عدد	نمره بر حرف

مهر مدرسه

کد طلایی: .....

کد امتحان:	۲۴۰۰۱/۰۶
تاریخ آزمون:	۱۴۰۰/۱۰/۰۹
عنوان:	صرف ۳
کتاب:	صرف متوسطه
محدوده:	از ابتدای مشتقات ۴ تا پایان کتاب (ص ۵۲۱-۳۴۸)
حذفیات:	دروس ۶۴ و ۶۵ (مبحث اعداد) (ص ۵۰۹-۴۹۹)

کلمه از نوشتن نام و نام خانوادگی در برگه امتحان و پاسخنامه، خودداری نمایید.

۰/۵

۱- کدام یک از کلمات زیر «مذکر» می باشد؟ ص ۳۸۰-۳۷۶

- الف. عین
- ب. زرقاء
- ج. ثیب
- د. خَدَّ

۰/۵

۲- کدام یک از ضمایر «متصل» زیر در هر سه حالت رفعی و نصبی و جری استعمال می شود؟ ص ۴۶۴

- الف. هُما
- ب. هُم
- ج. ی
- د. نا

۰/۵

۳- مصغّر کلمات «عطاش» و «فَم» چگونه استعمال می شود؟ ص ۴۳۱-۴۲۲

- الف. عَطِشَانُون - فُؤِيَه
- ب. عَطِشِيَات - فُمِيَه
- ج. عَطِش - فُمِيَه
- د. عَطِش - فُؤِيَه

۰/۵

۴- در کدام مورد حرف عله طبق قاعده به «همزه» قلب نمی شود؟

- الف. حدایق
- ب. معایب
- ج. مداین
- د. دوایر

اشکال وارد است و این سؤال حذف و بارم آن در سؤالات لحاظ شده است

۰/۵

۵- «أل» در آیات شریفه: «وَأُولَئِكَ الْمُقَرَّبُونَ» و «أَلْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ» به ترتیب از کدام نوع است؟ ص ۴۸۷-۴۷۶

- الف. موصوله - عهد حضوری
- ب. موصوله - عهد ذهنی
- ج. جنس - عهد حضوری
- د. جنس - عهد ذهنی

۰/۵

۶- از کدام یک از فعل های زیر می توان «افعل تفضیل» ساخت؟ ص ۳۶۲-۳۵۵

- الف. نَعِمَ
- ب. مات
- ج. لیس
- د. وَهَنَ

۰/۵

۷- در کدام دسته همه کلمات «اعلال قلبی» می شوند؟ ص ۴۵۴-۴۴۹

- الف. ضارِبُوِي - تَقِيَا - عَصُوُو - دُعُو
- ب. الدَاعُو - تَرَاضُو - ثَوَاب - سِوَار
- ج. اِنْقَوَاد - فَتِيَا - عَلِيُو - طِوَال
- د. مَيِّقِيَن - قَضِيَا - غَيُور - اَدْلُو

۸- نوع ترکیب در «قُولَوِيَه» و «ابن أَوِي» چیست؟ ص ۴۴۷-۴۴۲

الف. إضافی - إضافی

ب. مزجی - مزجی

ج. إضافی - مزجی

د. مزجی - إضافی

۹- اصطلاحات زیر را تعریف کرده و برای هر کدام مثال بنویسید. ص ۴۸۴-۴۸۲

الف) علم مرتجل: جواب: اسمی که سابقه غیرعلمیت ندارد بلکه برای اولین بار واضح لفظی را اختراع کرده و با آن شخصی را نامگذاری کرده است مانند سعاد

ب) علم جنس: جواب: اسمی که در معنا اسم جنس بوده و شامل افراد زیادی می‌شود اما در احکام لفظی با آن معامله علم می‌شود مانند أسامه

۱۰- از فعل‌های زیر «صفت مشبیه» ساخته و مؤنث هریک را بنویسید. ص ۳۵۲-۳۵۰

الف) «غَضِبَ» جواب: غَضِبَان - غَضِبِي (نمره ۰/۷۵)

ب) «صَبِرَ» جواب: صَبُور - صَبُور (نمره ۰/۷۵)

ج) «خَضِرَ» جواب: أَخْضَر - خَضْرَاء (نمره ۰/۵)

د) «انْقَطَعَ» جواب: مُنْقَطِع - مُنْقَطِعَة (نمره ۰/۵)

۱۱- از اسم‌های زیر تشبیه (با هر دو علامت) بسازید. (با درج کامل حرکات) ص ۳۹۳-۳۹۰

الف) حَمْرَاء: جواب: حَمْرَاوَان - حَمْرَاوِين

ب) مُوسَى: جواب: مُوسِيَان - مُوسِيِين

ج) حَاكٍ: جواب: حَاكِيَان - حَاكِيِن

د) جَزَاء: جواب: جَزَاءَان - جَزَاءِيِن

۱۲- آیا از کلمات زیر «جمع سالم» ساخته می‌شود؟ چرا؟ ص ۴۰۰-۳۹۶

الف) عَطْشَان: جواب: خیر. زیرا مؤنث آن بر وزن فَعْلَى است.

ب) قَتِيل: جواب: خیر. زیرا برای مذکر و مؤنث یکسان استعمال می‌شود.

ج) بَيْضَاء: جواب: خیر. چون مذکر آن بر وزن «أفعل» است.

۱۳- حکم نسبت را در دو صورت زیر با ذکر مثال بنویسید. ص ۴۴۱-۴۳۷

الف) اگر اسم به یاء مشدّدی ختم شود که بعد از دو حرف قرار گرفته است.

ب) در اسم مقصور، اگر الف، حرف چهارم و اصلی باشد.

جواب: الف) یکی از دو یاء حذف و دیگری قلب به واو می‌شود. مانند: عَلِيّ: عَلَوِيّ.

ب) الف قلب به واو می‌شود مانند مَوْلَى: مَوْلَوِيّ. (و مثالهای مشابه)

۱۴- با توجه به احکام کتابت «همزه» دلیل نادرستی استعمالات زیر را بنویسید. (طبق قاعده) ص ۵۱۴-۵۱۰

الف) «اطْمَنَّ»: جواب: زیرا همزه متحرک است و در وسط کلمه واقع شده است لذا باید به صورت حرف خودش نوشته شود. (اطْمَنَّ)

ب) «هَيَاة»: جواب: هرگاه همزه در آخر کلمه قرار گیرد و ماقبلش حرف عله باشد بعد از «ياء» به صورت ياء نوشته می‌شود. (هيئة)

ج) «قِرَائَات»: جواب: زیرا همزه بین دو الف قرار گرفته است لذا باید به صورت «ء» نوشته شود. (قراءات)

۰/۵

۲

۲/۵

۲

۱/۵

۲

۱/۵